

Toon Hagen

begon zijn orgelopleiding bij Egbert Klein. Vervolgens studeerde hij hoofdvak orgel bij Rienk Jiskoot aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Daar behaalde hij de diploma's docerend en uitvoerend musicus en het praktijkdiploma kerkmuziek. Hij volgde een post-conservatoriale opleiding improvisatie bij Bert Matter aan het Conservatorium te Arnhem. Hij heeft inmiddels diverse CD's op zijn naam staan.

Sinds 1998 is hij als cantor-organist verbonden aan de Grote of Sint-Michaëlskerk te Zwolle. Hij geeft leiding aan de Michaëlscantorij, die medewerking verleent aan de maandelijkse Michaëlsvieringen in de Grote of St. Michaëlskerk en aan het Michaëlscantatekoor, dat meewerkt aan de cantatevieringen in deze kerk.

Toon Hagen is mede-oprichter van het Zwolse orkest Musica Michaelis, een orkest van professionele musici dat ontstaan is uit de cantatevieringen. Tot juni 2010 was hij eveneens artistiek leider van dit orkest.

Toon Hagen verzorgt met regelmaat concerten door het hele land, heeft een privépraktijk en is actief als componist van orgel- en kerkmuziek.

Eerstvolgende concerten:

**zondag 15 mei:
20.15 uur**

**Jan Verhoeven
organist St. Petruskerk Boxtel**

**zondag 26 juni:
20.15 uur**

**Kees van Houten
organist St. Lambertuskerk Helmond
m.m.v. Ina Boersma, mezzosopraan**

**zondag 14 augustus:
20.15 uur**

**Erwin Wiersinga
organist Hervormde Kerk Roden**

**zondag 11 september:
20.15 uur**

**Theo Jellema
organist Grote Kerk Leeuwarden**

**zondag 9 oktober:
20.15 uur**

**Hayo Boerema
organist Grote of St. Laurenskerk Rotterdam**

De concerten worden financieel mogelijk gemaakt door:

Dhr. S. Aarns - Dhr. T. van den Aker - Dhr. en Mevr. A. Bertram - Blanca Beheer B.V. - Dhr. en Mevr. H. Boddendijk - Brabants Centrum - Dhr. F. Castricum - Dhr. C. Doevendans - Nel en Tommy van Doorn - Dhr. en Mevr. E. van Gelder - Gemeente Boxtel - Dhr J. van Hezik - Dhr. C. Hooy - Mevr. L. Ietswaart - Marimba Bloemsierkunst - Protestantse Gemeente Boxtel - Sniijders & Toemen, Advokaten - Verrijzenisparochie Boxtel - en alle donateurs

STICHTING KERKCONCERTEN BOXTEL

Orgelconcert

door

Toon Hagen

zondag 17 april 2011

aanvang 20.15 uur

St.Petruskerk Boxtel

Programma

1. Praeludium in c-moll BWV 549a

J.S. Bach (1685-1750)

Dit jeugdwerk stamt uit de periode dat Bach zijn eerste organistenambt vervulde in Arnstadt (1703-1707). Het bevat alle elementen van een verkennen van het instrument en het onderzoeken van de klankmogelijkheden.

De compositie opent met een imponerende pedaalsolo die de weg effent naar een groots orgelplenum in de ernstige toonsoort c-moll. Dissonante harmonieën en massale accoorden verlenen het werk reeds een zekere dramatiek.

2. "O Mensch, bewein dein Sünde groß" BWV 622 J.S. Bach

Deze bewerking is genomen uit het Orgel-Büchlein, een verzameling koraalvoorspelen voor het gehele kerkelijke jaar, waarvan de meeste stukken gecomponeerd werden in Weimar in de jaren 1713-1717.

Het melodisch curvenpatroon van de rijk geornamenteerde cantus firmus (uitkomend in de sopraan) verloopt via kleine intervallen (doorgangs- en wisselnoten), welke in korte ritmische pulsen voortdurend omhoog en omlaag gaan, niet regelmatig, maar in onverwachte, onberekenbare energiepatronen en bewogen uithalen (na plotselinge rusten), precies zoals gebeurt bij het snikken: een treffend beeld van de mens die treurt om zijn zonden en om het lijden van Christus. De vele lange en korte trillers bevestigen dit idee. Drie begeleidende stemmen zorgen voor een sensitieve harmonische ondergrond met licht polifone lijnen. Samen met de rijk uitgesponnen melodie ontstaat een verfijnd, gevoelig klankenspel, waarin allerlei details van de tekst plastisch door Bach belicht worden. Men lette vooral op de gedurfde samenklanken en de hiermee gepaard gaande tempoovertraging aan het slot van het stuk (adagissimo), waar in de tekst staat geschreven "trug unser Sünden schwere Bürd, wohl an dem Creutze lange".

3. Fuga in c-moll BWV 549b

J.S. Bach

De fuga is gebouwd op een stoer en vastberaden thema. Net als in het preeludium is ook hier sprake van een eerste poging van de componist om tot een fugastructuur te komen. De opzet beperkt zich tot de hoofdtonsoorten tonica (c-moll) en dominant (g-moll) en er is nog geen sprake van een uitgebreide verwerking, waarbij het thema naar andere toonsoorten moduleert. Het geheel leidt naar een grote climax met een Toccata-achtig slot, waarin wervelend passagespel de boventoon voert.

4. "Herzliebster Jesu. was hast du verbrochen"
(uit "Elf Choralvorspiele für die Orgel" opus 122)

J. Brahms (1833-1897)

De bundel "Elf Choralvorspiele" bevat de laatste composities van Brahms, bewerkingen van melodieën met merendeels teksten over passie en dood. Brahms componeerde deze ernstige, diep bewogen stukken in juni 1896, vlak na het overlijden van zijn dierbare vriendin Clara Schumann. Hij werd hierbij geïnspireerd door de stijl en compositietechnieken van de koraalbewerkingen van Bach.

Dissonante intervallen en harmonieën, alsmede de slepende, trage gang, verlenen aan dit passiekoraal een sfeer van verlatenheid en intens verdriet.

5. "Crucifixion"
(deel III uit Symphonie Passion)

M. Dupré (1886-1971)

Marcel Dupré, organist en pedagoog, studeerde bij Guilmant, Widor en Diémer te Parijs. Hij was organist van de Notre Dame en de St. Sulpice aldaar en werd in 1926 docent aan het conservatorium. Hij verwierf faam als concertorganist en improvisator over de gehele wereld en componeerde talrijke orgelwerken, waarvan de stijl geheel aansluit bij de Franse laat-romantische school

In dit werk wordt de kruisweg van Christus verbeeld, als een onontkoombaar gebeuren, aanvankelijk in o.a. een ostinato bas en een beangstigende harmonie. Uiteindelijk mondt het stuk uit in een ontroerend eenvoudig 'Stabat mater dolorosa'.

6. Fantasie nr. III "Lied aan het licht"

T. Hagen

Dit werk is driedelig van opzet: A-B-A. Het is in feite een zoektocht naar 'Licht'. Het 'Lied aan het licht' waarvan de tekst van Huub Oosterhuis en de melodie van Antoine Oomen afkomstig is, komt in dit werk in fragmenten voorbij. Het werk begeeft zich in harmonisch opzicht zowel in de toonsoort van het lied, nl. F-majeur, als in de parallelle toonsoort d-mineur en zodoende begeeft het zich als het ware tussen troost, hoop en vrees en naar ik hoop uiteindelijke vrede.

7. Partita "Sei gegrüßet, Jesu gütig" BWV 768

J.S. Bach

Bach's koraalpartita's voor orgel behoren tot zijn vroegste uitingen op het gebied van de koraalbewerking. Ze zijn waarschijnlijk ontstaan in de periode Lüneburg (1700-1703) en/of Arnstadt (1703-1707). Ze bestaan uit een koraalzetting van een bepaald lied, gevolgd door een aantal variaties over de melodie van dit lied. In de partita "Sei gegrüßet" volgen na de expositie van het koraalthema elf fantasierijke variaties, waarin de jonge Bach op onnavolgbare wijze de melodie ritmisch, melodisch en vooral contrapuntisch op steeds andere wijze belicht. Hij bouwt hiermee voort op de verschillende variatietechnieken, die hij bij andere componisten (Pachelbel, Böhm etc.) had leren kennen.

